

Olimpiāde 11. - 12.KLASEI

(Pārbaudes darbs Nr.5)

vārds _____
uzvārds _____
klase _____

1. Vingrinājums

* *Salikt pieturzīmes!*

16 punkti

* *Trešajā rindkopā izlabot 11 ortogrāfijas kļūdas un skaitļus uzrakstīt vārdiem! 11 punkti*

* *Ceturtajā rindkopā ierakstīt piemērotus īpašības vārdus (nedzrīkst atkārtot!) ar noteikto galotni! 15 punkti.*

I Tuvojas ziema un visiem zināms ka ziemā daudz ātrāk var dabūt iesnas un klepu var sāpēt kakls un galva reizēm pat acis un sirds. Lai tā nenotiktu ārsti iesaka lietot vitamīnus. Kas gan tie vitamīni ir?

II Vitamīni tulkojumā no latīņu valodas nozīmē *dzīvības slāpeklis* jo vitamīni satur dažādas ķīmiskas daļiņas. Salīdzinājumā ar uzturvielām vitamīni organismam nepieciešami nelielā daudzumā tomēr bez tiem dzīvības procesi nevar notikt normāli. Vitamīnu trūkums cilvēka organismā rada labvēlīgu vidi dažādu slimību attīstībai pat ārēji veselīgiem cilvēkiem.

III Daudzi nepareizi domā ka vitamīni ir tikai pārtikas piedevas kas jalieto ziemā un pavasarī vai ka ēdot dārzeņus un augļus vitamīnu daudzums būs nodrošināc. Bet tā nau patreiz zinami apmēram 30 _____ vitamīni un 13 _____ no tiem ir apsolūti neīstājami. Tos organisms pacs nespēj veidot vaj arī ražo nepietiekamā daudzumā tapēc tie jāuzņem katru dienu.

IV Piemēram _____ burkānos _____ kāpostos _____ melonēs _____ kabačos _____ plūmēs ir A vitamīns. No tā atkarīgs ādas un zemādas stāvoklis šis _____ vitamīns aizsargā pret _____ infekcijām. _____ riekstos _____ pupās _____ olās _____ pienā un zivīs ir B grupas vitamīni tie palīdz organismam pārstrādāt uzņemtās barības vielas tam nepieciešamā enerģijā tie ir svarīgi smadzeņu un nervu sistēmas darbībai. Visos _____ citrusaugļos _____ dzērvenēs ir C vitamīns. Tas stiprina organisma aizsargsistēmu palīdz uzveikt infekcijas pozitīvi iedarbojas uz kauliem un locītavām. Savukārt _____ zivju aknās un taukos _____ sviestā pienā un olu dzeltenumā ir D vitamīns. Tas īpaši nepieciešams augšanas periodā jo veicina kaulu augšanu stiprina zobus un kaulus.

2. Vingrinājums

32 punkti

- *Uzrakstīt vietniekvārdus pareizā locījumā un skaitlī!*

Tīņi arī ir cilvēki

Ja (mēs) _____ iemācītos izturēties pret (savš) _____ bērniem, kā izturamies pret (katrs) _____ pieaugušo, pret (cits) _____ kolēģiem, arī (viņš) _____ (pats) _____ sāktu (sevis) _____ uzskatīt par nozīmīgiem un nobridušiem. Svarīgi atklāti un tieši uzticēties (mans) _____ bērniem (tas) _____ jomās, kur (viņš) _____ var uzticēties.

Dažreiz pusaudžu domas par (tas) _____, (kas) _____ nozīmē uzticība, atšķiras no (viņš) _____ vecāku izpratnes. (Dažs) _____ domā, ka uzticēties nozīmē iet visur, kur (viņš) _____ vēlas un (jebkurš) _____ laikā, pat naktī, ja (viņš) _____ (tas) _____ tā grib. (Cits) _____ domā, ka drīkst darīt (viss) _____, (kas) _____ tik ienāk prātā. Ja vecāki ar (tas) _____ samierinās, tad (tas) _____ nav īsta uzticība, drīzāk nerūpēšanās. Tīņiem ir jāiemācās uzticēties un zināt, ka (mans) _____ ieteikumi ir svarīgi, tāpat kā (mēs) _____ ir jāiemācās uzticēties (viņš) _____. Visur jāizrāda (savš) _____ cieņa pret bērnu, tomēr (neviens) _____ brīdī nevajadzētu aizmirst klusos, bet izšķirīgos brīdinājumus, (kas) _____ ir tik ļoti nepieciešami. Bērnu darbībai jāseko, jāievēro (viņš) _____ vēlmes, jāizsaka (savš) _____ domas, taču (tas) _____ jādara korekti, neuzbāzīgi, neaizvainojoši.

3. Vingrinājums 16 punkti

- *Labojiet stila kļūdas!*

cūku kotletes -	sakarā ar karsto laiku -
dalīt uz divi -	spēlēt uz kāda instrumenta -
pensijas izmērs -	tāpatās -
izpildījās vēlēšanās -	turēt runu -
jātnieku sports -	uzrādīt rezultātu -
kaut kur astoņos -	uzstādīt dizgnozi -
nākt pie slēdziena -	uzvarēt pirmo setu -
par cik -	zem virsraksta domāts -

4. Vingrinājums 20 punkti

- Sakartojiet pareizā secībā autora vārdu, uzvārdu, literārā darba žanru vai veidu, nosaukumu un konkrētajam darbam atbilstošo virzienu un ieraksti tabulā!

Nr.	Vārds	Uzvārds	Žanrs vai veids	Darba nosaukums	Gadsimts
1.1.	Andrejs	Skalbe	Publicistiskā proza	„Aiz septītā tilta”	21.gs.
1.2.	Aleksandrs	Ziedonis	dzeja	„Kādas blusas stāsts”	19.gs.
1.3.	Jānis	Pumpurs	romāns	„Ļaunuma puķes”	20.gs.
1.4.	Garlībs	Bodlērs	eposs	„Ķirbji”	20.gs.
1.5.	Imants	Ādamsons	stāsts	„Lāčplēsis”	19.gs.
1.6.	Ilze	Čaks	novele	„Rudens kross”	18.gs.
1.7.	Šarls	Merķelis	novele	„Mūžības skartie”	20.gs.
1.8.	Eriks	Skalbe	Literārā pasaka	„Latvieši, sevišķi Vidzemē, filozofiskā gadsimta beigās”	20.gs.
1.9.	Pauls	Šķipsna	Publicistiskā proza	„Mīlzis”	20.gs.
1.10.	Kārlis	Ezeriņš	poēma	„Kurzemīte”	20.gs.

5. Vingrinājums 12 punkti

- Atrodiet paskaidrojumu!

- Asins sakāpj galvā.
- Asins sakāpj vaigos.
- Noslīcināt asinīs.
- Izliet asinis.
- Asinis kūšā.
- Asinis vārās.
- Asinis sastingst dzīslās.
- Ar asinīm iegūts.
- Līdz pēdējam asins pilienam.
- Sūkt asinis.
- Piens un asinis.
- Nomazgāt ar asinīm.

- Saka, ja nosarkst.
- Saka, ja ļoti stipri uztraucas.
- Saka, ja pārņem bailes, šausmas.
- Saka, ja pārņem niknums.
- Saka, ja pārņem kaislības.
- Nogalināt.
- Iznīcināt, masveida apspiest.
- Tāds, kas izcīnīts sīvā cīņā.
- Atriebties nogalinot.
- Saka par veselīgu cilvēku.
- Nežēlīgi ekspluatēt.
- Neatļaidīgi, nežēlojot dzīvību.

Vērtēšanas tabula

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

1-9%	10-19%	20-32%	33-44%	45-56%	57-66%	67-76%	77-85%	86-94%	95-100%
------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

Izpildes koeficients ..... %, vērtējums ..... balles.

Paldies par darbu!